

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVIN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Vihar

Nagy „viharban”, közbeszólások tömege közben beszélt kedden Buday Dezső a képviselőház ülésén a nemzeti alapon álló munkásszervezetek tagjairól, akiket az utóbbi napokban egyre-másra támadtak meg szociáldemokrata munkások s a két tábor közötti világnézeti ellentétet közaporról és furkóbotokkal akarták áthidalni. A „vihart” az interpelláció közben a szociáldemokrata képviselők támasztották és amíg a közbeszólások kiterjeszkedtek Buday Dezső privátéletére, közéleti szereplésére, csak éppen a tárgyhöz, a két munkásszervezet egymás közti harcához nem tartoznak.

A képviselőház üléséről írott tudósításunkban megkíméljük az olvasót attól, hogy az erőszakkal inszenázott viharok a részleteiben gyönyörködjenek. Hogy e helyen mégis el kell mondanunk véleményünket, oka az, hogy e keddi műviharból olyan tanulságokat lehet levonni, amelyek a magyarság szempontjából semmi esetre sem érdektelenek.

Egy alkalommal már volt alkalmunk kifejezni állásunkat a munkásszervezetekről. El kellett ítélnünk őket, mert minden harc, amely a munkásság szervezetét köztül tette az elvi határokon és közelharccá, fűtykösítővé és közáporos esetpatává fajult, végeredményben éppen azt a kapitalizmust erősíti, amely az egész magyar munkásságnak ellensége s amely ellen küzdeni egyformán érdeke lenne úgy a jobb, mint a baloldali munkásszervezeteknek. Kifejtettük már azt is — éppen a magyar munkásság sorsa iránti mélyszéles aggodalomtól és szeretettől vezettetve — hogy amint a munkásság számára egyenesen katasztrófálisnak tartjuk a szociáldemokrácia célkitűzéseit, éppen úgy nem vagyunk elragadtatva a jelenleg működő ugynevezett nemzeti munkásszervezetektől sem, amelyek véleményünk szerint nem adják meg a magyar munkásságnak azt a védelmet, amelyre a kapitalizmus elleni harcban szüksége volna.

Am ez a tény semmi esetre sem lehet mentsége annak a szociáldemokráciának, amelynek a vezetői kedden „viharral” akartak elébe vágni bizonyos, rájuk nézve kellemtelen igazságoknak. Elvégre a szociáldemokratáknak, a szabadságjogok ugynevezett harcosainak kellene legelső sorban tisztelniük minden meggyőződést, még ha az övékével ellentétes is és nekik illenék tárgyilagosan szabad folyást engedni minden véleménynek még akkor is, ha ez a vélemény az övékével ellentétes. De vihart támasztani csak azért, hogy hangjuk erősségét kipróbálják, érvek helyett hanggal győzni és olyan dolgokkal hozakodni elő, amelyek a tárgyhöz aztán végérvényesen nem tartoznak: nagyon szomorú bizonyítványa a szociáldemokrata vezérekről. Azt iga-

zolja, hogy a szociáldemokráciának nincsen annyi ereje, hogy szembe szálljon az igazságokkal, hogy kifogyott a tarsolyából minden érv,

mely a világnézeti harcban döntő súlyú lehet.

A szociáldemokrata vezérek lehet, hogy nagyon meg vannak elégedve

keddi parlamenti szereplésükkel. A józan ítéletű, gondolkodni tudó munkásság ezt, mint csatavesztést fogja elkönyvelni a számlájukon.

Megkerült a Jókai-utcai rablógyilkos

Kovács Istvánné gyilkolta meg özvegy Kiss Mártonnét -- Egy asszony felbujtására hipnotikus álomban gyilkolt az elmebajos nő -- A konyha kulcs vezetett a rejtély nyitójához

A gyilkosság fantasztikus rémregénye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Emlékeztetés még az a páriát ritkító és szenzációs gyilkosság, amely 1927 június 22-én történt Debrecenben, a hol a Jókai-utca 20. szám alatt ismeretlen tettes bestialis kegyetlenséggel meggyilkolta özv. Kiss Mártonnét jómódú gazdaasszonyt. A debreceni rendőrség egy éven keresztül meg nem szűnő erővel kutatott a gyilkos után és számtalan nyomon folyt a kutatás. Tudvalevő, hogy a bűnügy felderítésébe beleavatkozott még a híres hipnotizőr Gold mester is, aki egy médium segítségével próbált világosságot deríteni a rejtélyes ügyre. Ennek eredményeképpen az elmúlt év júliusában egyideig komolyan gyanúsították a borzalmas tett elkövetésével a Jókai-utca 20. számú ház egyik lakóját, Tóth Lenkét, akit őrizetbe is vettek. Néhány napi meglesztelt nyomozás után Tóth Lenke is alibit igazolt és teljesen tisztázta magát a szörnyű gyanu alól.

Ettől kezdve mind a mai napig csak csendben folyt a nyomozás. A rendőrség állandóan napirenden tartotta az ügyet, azonban mindmáig semmi konkrét eredményt nem sikerült elérni.

Az utóbbi napokban, mint azt a Hajdúföld elsőnek jelentette, egy bejelentés kapcsán a rendőrség ismét újult erővel indította meg a nyomozást, amely szerdán estére páratlanul érdekes és szenzációs eredményt produkált, amennyiben a gyilkos kiletét sikerült megállapítani Kovács Istvánné debreceni elmebajos asszony személyében.

A rendkívül érdekes és páriát ritkító esetről a következőket jelenti a Hajdúföld munkatársa.

Elmebajos asszony, akinek rögeszméje, hogy gyilkolt

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk a debreceni egyetem ideg- és elmeklinikájára Kovács István debreceni közrendőr feleségét, akin a súlyos elmebaj tünetei mutatkoztak. Az asszony már régebben is állott az elmeklinika gondozása alatt és már akkor az volt a rögeszméje, hogy ő követte el a Jókai-utcai gyilkosságot. Tekintve azonban, hogy akkor az asszony előadása nagyon zavaros volt, feltételezhetőnek látszott, hogy a gyilkosságra vonatkozó állítása nem egyéb mesénél, melyet csak a megbomlott agy talált ki. Éppen ezért akkoriban intenzívebben nem is foglalkoztak az asszony elbeszélésével, illetőleg nem is tartották szüksé-

gesnek, hogy alaposabban utána járjanak az elmondott tények valódiságának.

Ez még 1928 január végén történt, amikor is Kovács Istvánné három héttig állott gyógykezelés alatt az idegklinikára nyílt osztályán. Tekintettel azonban arra, hogy az asszony állapota javulási tendenciát mutatott, valamint arra a körülményre, hogy megélhetése biztosítva volt, dr. Benedek László egyetemi tanár házi-kezelésre kiengedte és Kovácsné vissza is ment férjéhez.

Tíz nappal ezelőtt történt, hogy Kovács Istvánné állapota annyira súlyosbodott, hogy ismét vissza kellett vinni az elmeklinikára, ahol az orvosi vizsgálat után mint közveszélyes őrlőtet a zárt osztályon helyezték el. Kovácsné kezelését maga dr. Benedek László egyetemi tanár, az orszá-

Egy asszony felbujtására hipnotikus álomban történt a gyilkosság

Vége azután az utóbbi napokban már olyan tárgyi bizonyítékokat mondott, melyek szinte kétségtelené tették azt a lehetőséget, hogy valóban ő követte el a gyilkosságot.

Kovács Istvánné körülbelül a következőkben adta elő a borzalmas bűntény lefolyását és annak körülményeit.

Előadása szerint volt neki egy asszony ismerőse, aki szerint

földöntuli varázserővel tartotta hatalmában.

Ennek segítségével mindenre fel tudta használni. Így a gyilkosságot megelőzőleg szuggesztió útján apróbb lopásokra bírta rá. Magát a gyilkosságot úgy adta elő Kovács

Istvánné, hogy felbujtója előzőleg szuggesztálta és e kényszer hatása alatt ő vele a Népház előtti tisztáson találkozott, ahol felbujtója átadott neki egy olajjal bekent fadarabot azzal az utasítással, hogy menjen el a Jókai-utca 20. szám alá. Leírta özvegy Kiss Mártonnét alakját és megmondotta, hogy Kissné nyakában függ egy zsinóron a pénzes zacskója. A felbujtó, akinek személynét Kovács Istvánné meg is nevezte, de akinek nevét a nyomozás érdekében még nem közölhetjük, megparancsolta neki, hogy

özvegy Kiss Mártonnét a fadarabral verje agyon és a pénzt vigye magával és azt adja át neki.

A gyilkosság lefolyása

Kovács Istvánné előadta, hogy az utasításhoz híven, ő mintegy önkívületi állapotban elment a Jókai-utca 20. szám alá, ahol felbujtója leírása után azonnal megismerte özv. Kiss Mártonnét, aki a konyhában foglalkozkodott. Ez a gyilkosság napján reggel 9 órakor történt. Kovácsné elmondotta, hogy minden bevezetés nélkül megtámadta az öreg asszonyt, letelepette a földre és a kezébe nyo-

mott, fadarabbal addig ütötte, amíg csak életet sejtett benne. A gyilkosság után magához vette a Kiss Mártonné keblébe rejtett pénzes zacskót és azt magával vitte a Népház elé.

Pontosan megmondta azt is, hogy a véres tett elkövetése után rá zárta a konyha ajtót özvegy Kiss Mártonnéra és a kulcsot köténye zsebébe rejtve szintén elvitte.

Fantasztikus fehér lovas a Népház előtt

A továbbiakra nézve már Kovács Istvánné előadása meglehetősen zavaros és fantasztikus volt s nem lehet tudni, hogy amit a gyilkosság

után a történetekről elmondott, az nem-e csak a megzavarodott elme beteg viziója. Nevezetesen Kovácsné azt állította, hogy a Népház előtt

Ára 12 fillér

már várt rá egy ember, aki
leher lovon ült.

A felbújtó már ekkor nem volt itt, de ő a pénzt felbújtója utasítására átadta ennek a lovasnak, aki azután elnyargalt. Kovácsné ezután hazament lakására, ahol felébredt a hipnotikus álomból, azonban arra már egyáltalán nem emlékezett, hogy hol és merre járt és hogy gyilkosságot követett el.

Csak hónapok múltával kezdett az agyában derengeni a ször-

Előkerül a konyha kulcs, amely megoldja a rejtélyt

Kovács Istvánné előadása sok tekintetben talán zavaros és hihetetlen volt s talán nem is lehetett volna annak alapján komoly rendőri nyomozást kezdeni, ha az asszony nem mondott volna egy olyan érdekes és feltűnő momentumot, amely a legteljesebb mértékben felkeltette orvosok érdeklődését. Nevezetesen három nappal ezelőtt Kovács Istvánné kijelentette, hogy özvegy Kiss Mártonné lakásának

a kulcsát magával vitte és az meg is van nála, a lakásának egyik szekrényében.

Dr. Benedek László egyetemi tanár ekkor már szükségesnek látta a rendőri nyomozás bevezetését és az asszony vallomását azonnal értesítette a debreceni rendőrség bünyügyi osztályát. A rendőrség a bejelentés nyomán azonnal házkutatást tartott Kovács Istvánnénál, ahol a legnagyobb meglepetésre meg is találták a konyhakulcsot, amely pontosan beleillett

a Jókai-utcai lakás zárjába és nyitotta a konyhát.

Ez már magában olyan szenzációs tárgyi bizonyíték volt, amely kétségtelenül tette, hogy a rendőrség helyes nyomon jár.

Benedek professzor nyilatkozata az elmebajos asszony előadásának valószínűségéről

Hogy az elmebajos nő vallomása mennyire érdemel hitelt a már tárgyi bizonyítékokat is produkáló elmondásában, kérdést intéztünk dr. Benedek László egyetemi tanár, az európai hírű elmespecialistához, aki a következőket mondotta:

— Kovács Istvánnét már januárban is kezeltem elmebajjal s most pedig 10 nap óta áll a kezelésem alatt. Minden elmebetegnél téves eszmék és hamis ítéletek vannak, amelyeknek tartalma sokszor misztikus, babonás felfogásból indul ki, azoknak befolyása alatt áll. Vannak elmebetegek, akik üldöztetési tárggyá téves eszmék hatása alatt lesznek, tesznek, vagy cselekszenek.

nyű tett több részlete

és nemsokára tudatára ébredt annak, hogy borzalmas körülmények között, idegen parancsra meggyilkolt egy szerencsétlen öreg asszonyt. Ennek a felismerése olyan lelki depressziót váltott ki nála, hogy elméje megzavarodott. Állandóan a gyilkossággal foglalkozott és többeknek elbeszélte a véres tetteit, mire felbújtója megrémülve attól, hogy a szörnyű tett napvilágra derül, személyesen bevitte az elme-klinikára 1928 január 28-án.

Mégis a feltevés megerősítésére felkutatották azt a lányt, aki a gyilkosság idejében özvegy Kiss Mártonné-nál szolgált. Ezt a lányt beidézték a rendőrségre és elébe tettek körülbelül 25–30 darab különféle kulcsot, melyek között elvegyítették azt az egyet is, melyet Kovács Istvánné lakásán találtak. Azt mondták a leánynak, hogy ha vissza tud emlékezni, válassza ki ezek közül özvegy Kiss Mártonné konyhájának a kulcsát. A rendőrség legnagyobb meglepetésére

a leány az elébe tárt kulcs csoportból az első szempillantásra kiemelte a Kovácsné-nál talált kulcsot.

Ez az adat most már csaknem bizonyossá teszi, hogy az elmebeteg asszony valóban igazat mondott és ő követte el a gyilkosságot.

Kovács Istvánné elmondotta azt is, hogy az előző lopásokból — melyeket szintén felbújtója szuggerralására követett el, — nála van még egy ellopott női ridikül is. Ezt a ridikült a detektívek szintén megtalálták Kovács Istvánné lakásán, de most még azt nyomozzák, hogy ez valóban lopott-e.

Az elmebetegek ezeket a téves eszméket nem bírják később sem korrigálni. Azonban nincsen kizárva ezeknél az elmebetegeknél, hogy néha a téves eszmék mellett ne támaszkodhatnánk való tényekre is. Nincsen kizárva, hogy egy elmezavaros pszichikus tünetnél reális tények is ne hatnának közre. Ez a megállapítás látszik valószínűnek Kovács Istvánné előadásában is. Mikor az elmebeteg asszony konkrét bizonyítékokat is hangzottatott előttem, szükségesnek tartottam a nyomozó hatóságok figyelmét is felhívni, mert ugyanis minden elmebeteg előadásában ténybeli adatok is vannak, melynek tartalma a reali-

táshoz is alkalmazkodik.

Ez az asszony nemcsak idegbajos, de elmebajos is, mégis előadásának tartalma az adatok folytán valószínűsíthető, mert a gyógykezelés alatt kritikája javult, mégis csökönyösen ragaszkodott ahhoz, hogy ő a gyilkos és minden egyes alkalomkor teljesen összefüggően mondta el a borzalmas gyilkosság részleteit. Eleinte én is

Keresik a felbújtót

Kovács Istvánnét, mióta vallomása nyomán nála megtalálták özv. Kiss Mártonné lakásának kulcsát, szigorú őrizet alatt tartják az elmeklinika zárt osztályán. A rendőrség a legteljesebb apparátussal nyomoz a Kovács Istvánnénál talált retikül ügyében, hogy tényleg lopásból származik-e.

Kovács Istvánné felbújtójának nevét a nyomozás érdekében nem irhatjuk meg, mert az eddigi megállapítás szerint már nem is lakik Debrecenben. A rendőrség minden erővel

gondolkoztatóba estem, de mivel elme-gyógyászati praxisom alatt többször tapasztaltam, hogy az elmebeteg állításainak mindig van konkrét magja is, mely a valóság tényéhez igazodik, szükségesnek tartottam a nyomozó hatóságok figyelmét felhívni, mert kötelességünknek tartjuk minden egyes esetben a nyomozó hatóságok segítségére lenni.

igyekszik megállapítani a felbújtó asszony jelenlegi lakhelyét s már mára várható a titokzatos szuggeraló asszony letartóztatása.

A nyomozás még javában folyik s kiterjeszkedik a legaprólékosabb részletekre is s így ezért természetes, hogy a bünyügyi osztály vezetője a legmerekvebben elzárkózik az információ adás elől s bár a nyomozás az új folyamán előbbre vitte a titokzatos gyilkosság kiderítését, arról csak holtan számunkban adhatunk teljesen részletes tudósítást.

A szerb demokraták nem akarnak szóba állni Koroseccel

Belgrád, július 25. A radikális és demokrata klubok szerdán délelőtt ülést tartottak, amelyen Korosec miniszterelnök megbízásával foglalkoztak. A demokrata klub rövid vita után Korosec miniszterelnöki jelöltségét elfogadta s állítólag elhatározta, hogy az új kormányt támogatni fogja. A radikális klubban e kérdésben hosszabb vita indult meg. Több szónok Korosec ellen foglalt állást, azonban Vukicsévi felszólalása után hozzájárultak Korosec minisz-

terelnöki jelöltségéhez.

Ilyen körülmények között valószínű, hogy az új kormány, amelyet teljesen a régi koalíció támogat, már a napokban meg fog alakulni. Az új kormányal szemben a paraszt-demokrata koalíció elutasító álláspontra helyezkedik. Pribicsévi Korosecnek azt a levelét, amelyben a designált miniszterelnököt közvetlen tárgyalásokra kéri, azaz utasította vissza, hogy Koroseccel nem hajlandó szóba állni.

Angol szocialisták megakadályozták a munkanélküliség leküzdését

London, július 25. Az angol alsóház szerdán este 331 szavazattal 151 ellenében elvetette Macdonald bizalmatlansági indítványát. Macdonald tudvalevően a munkáspárt nevében bizalmatlanságát fejezte ki a Baldwin-kormányra szemben, a mely „négyévi fennállása óta semmit sem tett a munkanélküliség csökkentése érdekében.” Az alsóház ezután 305 szavazattal 135 ellenében magáévá tette Sir Page Croft konzervatív képviselő napirendi indítványát, amely szerint az alsóház sajnálkozását fejezi ki a munkanél-

küliség fölött, egyúttal azonban megállapítja, hogy a liberális és szocialdemokrata ellenzék volt az, amely megakadályozta a konzervatív párt által javasolt és a munkanélküliség leküzdését célzó intézkedések keresztül vitelét.

A vita folyamán Baldwin miniszterelnök annak a véleményének adott kifejezést, hogy Angliában még korai volna nyomorról beszélni, ami azonban a munkanélküliséget illeti; az csaknem kizárólag a szocialdemokraták magatartásának az eredménye.

Vilma királynő feltűnő távolmaradása miatt fagyos hangulatban nyílt meg az olimpiai kongresszus

Amsterdam, július 25. Az olimpiai kongresszust ma délelőtt nyitották meg feltűnően fagyos hangulatban. Ugyanis a királynő már napokkal előbb elutazott Amsterdamból s a kongresszust Jérijének, Henrik hercegnek kellett volna megnyitni, azonban ő sem jelent meg. Távollétében báró dr. Schimmelpenninck nyitotta meg a kongresszust, majd Amsterdamban polgármestere mondott beszédet. Utána gróf Baillet Latour, a nemzetközi bizottság elnöke elpárta a párisi olimpiász óta elhalt olimpiakonokat. A továbbiakban bejelentette, hogy Törökország törvénybe iktatta a versenyei rendezésére az olimpiai kifejezést és kéri a nemzetközi olimpiai bizottságtól

ennek törvénybeiktatását, sok visszaélés elkerülése végett.

Az ülés 30 percig tartott és amikor az elnök berekesztette, a megjelentek épen olyan fagyos hangulatban és vegyes érzelmekkel távoztak, mint ahogy összeültek.

A magyar vívók és atléták Amsterdamban

Amsterdam, július 25. A magyar atléták és vívók tegnap este 10 óra 50 perckor érkeztek meg Amsterdamba. A magyar expedíció az egész utat kitűnő hangulatban tette meg, valamennyien kiváló kondícióba vannak. Az állomáson Muzsa Gyula vezetése mellett az Amsterdamban lévő magyar kolónia várta a magyar atlétákat és vívókat.

Ön még talán

csak néha vásárolt nálunk s így nem volt alkalma meggyőződnie, hogy cégünk-nél nemcsak egyszer, hanem mindig kifogástalanul szolgálják ki. Ha tehát még

nem állandó vevőnk,

ugy igyekezzék minden szükségletét nálunk beszerezni, mert rendelését mindig idejében, a legjobb minőségben, a legolcsóbban hozzuk kivitelbe, — Meg lesz elégedve velünk,

de az lesz

mindenki, akinek csak cégünket ajánlja.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15.

Telefon: 22.

Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 1003.

Népszövetség -- a szellemi együttműködésért

Gent, július 25. A népszövetség keretében működő nemzetközi szellemi együttműködés bizottsága szerdán kezdte meg munkásságát. A napirend elfogadása után hosszabb vita indult meg afelett, hogy a bizottság milyen mértékben tárgyalja a szellemi munkások anyagi és erkölcsi érdekeinek ügyét. Ezalkalommal szóba került az újságírói alkalmaztatási szerződések kérdése is. Végül bejelentették, hogy több országos csoport alakult a nemzetközi szellemi együttműködés érdekében. Ezek között megalakították a német albizottságot is, amelynek elnöke Harnack és Planck tanár.

A jövődeki rendelet miatt nem lesz súlyosabb az adózók helyzete

Budapest, július 25. A jövődeki büntetőjog eseteinek szabályozására kiadott igazságügyminiszteri és pénzügyminiszteri rendeletekkel kapcsolatban a napilapokban különböző közlemények jelentek meg, amelyek sok tekintetben az új szabályozás téves értelmezésre adhatnak alkalmat. Erre vonatkozóan hivatalos magyarázatul a Magyar Távirat Iroda utján a következőket közlik:

A törvényes felhatalmazások alapján kiadott igazságügyminiszteri és pénzügyminiszteri rendeletek nem tartalmaznak szigorúbb rendelkezéseket a jelenleg hatályban levőknél, sőt ellenkezőleg több szempontból, így különösen a jogbiztonság, személyes szabadság és az adózó polgárok gazdasági helyzetének biztosítása szempontjából határozottan előnyösebbek, mint az eddigi szabályok.

A szóban levő hírlapi közleményeknek előfordul olyan kifogása is alaptalan, hogy jövőre a pénzügyi szakaszvezetők is letartóztatást véghez tudnak vinni és így a közönség igen nagy zaklatásnak lesz kitéve. Ilyen letartóztatást a fennálló jogszabályok is megengednek, az új szabályozás pedig a legrészletesebben meghatározza, hogy milyen kivételes esetekben és milyen feltétellel szabad valakit letartóztatni, úgy, hogy az eddigi helyzettel szemben a közszabadság szempontja jobban meg van védve.

A szóban levő hírlapi közlemények súlyos kifogásként említik azt is, hogy ilyen ügyekben házkutatást lehet tartani. Eddig is volt egyes esetekben házkutatásnak helye, csak hogy hiányoztak a részletes szabályok, most pedig a rendelet ezt a hiányt is kitöltötte, a házkutatás eseteit a legszűkebbre szorítja és a házkutatás módjait a lehető legrészletesebben szabályozza.

Az a félelem, hogy egyenes adó megrövidítése eseteiben is házkutatások lesznek, nem alapos, mert hiszen a rendelet szerint a házkutatás célja a tettes vagy részes, vagy elkövetési tárgy kézrekerítése vagy bizonyíték felfedezése. Ilyen esetek pedig az egyenes adók megrövidítése esetén, ami általában egyébként is adócsalásnak van minősítve, alig fordulhatnak elő.

Az egyes jövődeki kihágásokra vonatkozó törvényben megállapított büntetések továbbra is változatlanok maradnak, s így a büntetések nagyságán a rendelet nem változtat.

Öz. vitéz Komoródi (Hampel) Jenőné
építéstudományi és képzőművészeti vállalat
Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11-54.

Magyar ősöket kutató amerikaiak a Nyírségen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld nyíregyházi tudósítója egy rendkívül érdekes látogatásról számol be, mely a napokban történt Nyíregyházán. Megjelent ugyanis a városházán egy gazdag amerikai asszony a leányával és ismeretlen magyar ősök után érdeklődött úgy a város-, mint a vármegyeházán, ahol Gál István tanár, a kiváló nyelvész volt a segítségére.

Az amerikai asszony névjegyén ez állott:

Mrs. John Edward Kelley 46. Beacon St. Fitchburg. Mass.

Akik az ősök után kutatnak

A városházán, ahol nagy feltűnést keltettek megjelenésükkel, elmondta az asszony, hogy férje jelenleg Münchenben tartózkodik és várja az ő visszatérésüket, míg ők itt Nyíregyházán ősök után kutatnak. Az amerikai asszony és leánya egy szót sem tudnak magyarul, angolul beszélnek, de amint munkatársunknak az interjút tolmácsolják, — az elmondottakból büszke magyar önérzet árad.

— Mi magyarok vagyunk — kezdi a beszélgetést az asszony — s eljöttünk ide, hogy felkutassuk rokonainkat. Vagyunk — hála Istennek — akkora, hogy nem szenvedünk hiányt semmiben s most elhatároztuk, hogy ismeretlen rokonainkat megkeressük s ez a cél lebegett egyedül szemünk előtt, mikor hajóra ültünk s átjöttünk ide az óházába.

A titokzatos nagypapa, aki Kossuth bajtársa volt

— Magyar volt a nagypánk — folytatja lelkesedéssel az asszony, — s habár mi egy szót sem tudunk magyarul, mégis szívvel-lélekkel vágyunk ide, mert mindig magyaroknak tartottuk magunkat. Nagyatyánk fiatalon került ki 1841-ben Amerikába, ahol „Nyíregyházi” Istvánnak hívták és hamar meggazdagodott. Családunk minden tagja tudja, hogy a nagypánkunk nem Nyíregyházi: az igaz neve Amerikában hamar megszűnt, de még családjának sem árulta el igazi nevét, mindössze annyit mondott el a fiának, hogy Nyíregyházáról szökött meg a szüleitől, mert azok egy lehetetlen házasságba akarták belekényszeríteni.

Azt is elmondta a fiának, hogy Nyíregyházán szép kastélyuk volt s gazdagok voltak a szülei. Mikor Kossuth Amerikában járt, állandóan ott volt mellette és az emigránsok naponként vendégei voltak.

Mikor az utódok nem ismerik a nevüket...

— 1881-ben haldokolt nagypám, — folytatta nagy szomorúsággal az asszony — a fia éppen nem volt otthon. Utolsó kívánsága az volt, hogy a fiát azonnal hívják haza. A család azonnal eleget tett a haldokló kérésének, mert mindenki tudta, hogy neki akarja elárulni a titkát: nevét és családi származását.

Egyszerű és díszes kivitelen szobafestő, mázó és butorfényező munkát

BIRINYI festővállalata

Timár-u. 22. Telefon: 991.

— Sajnos, mire a fiu megérkezett, nagypánk már agonizált. Sirba vitte a titkát. Mindössze annyit tudunk róla, hogy 1827-ben született, evangélikus vallású, és hogy három fiú és egy leány-testvére volt. A fiuk nevei: Miklós, József és György, míg a leányt Erzsébetnek hívták. Irás és okmány nem maradt halála után, melyből születését és családi nevét meg lehetne állapítani.

Az amerikai lány magyar ruhája

Az asszony és leánya most a halottak után próbálnak kutatni a rokonok után. Tegnap kimentek Királytelekre, a Dessewffy grófok kastélyába is érdeklődni, ahol azonban nem tudtak felvilágosítással szolgálni a keresett rokonságról. Mrs. Kelley ezenkívül felkereste Molnár Zsigmond nyíregyházi szabómestert s leánya számára egy gyönyörű díszmagyar-ruhát rendelt, melyet a szabómester mint postamunkát még másnapra el is készített. A magyar ruha annyira megtetszett a szép szőke amerikai leánynak, hogy a ruha mellé egy galambszürke mentét is rendelt.

Gyermekeket találtak az árokban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Napokkal ezelőtt táviratilag jelentette a berettyóújfalui csendőrség a debreceni ügyészségnek, hogy egyik szolgálatból visszatérő járőr az utcán az árokban egy újszülött fiúgyermeket talált. A csendőrség a kitétt kisfiút beadták a községhezárá, a községhezáráról pedig gondozásra kiadták a kisfiút — nehogy éhenhaljon — egy odavaló asszonynak. A csendőrség pedig megindította a nyomozást a lelketlen anya személyének felkutatására, ami hamar sikerrel is járt. Pár naps nyomozás után a csendőrség megállapította, hogy az anya özv. Tóth Jánosné, aki házasságon kívül született gyer-

mekét, Barna Józsefet kitétte az utcán az árokba. A nyomozás befejezésével egyidejűleg a kisgyermek meghalt annál az asszonynál, akinek gondjaira volt bízva. Dr. Preinseberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel ma reggel 7 órakor utaznak ki Berettyóújfaluba, ahol a boncolást meg fogják ejteni, mert valószínű, hogy a kisgyermek azért halt meg, mert sokáig volt az árokban, anélkül, hogy be lett volna takarva valamivel. Az is lehetséges azonban, hogy a lelketlen anya megmérgezte csecsemőjét.

Malmgreent állítólag megették a társai

Bécs, július 25. A fascista-ellenes bécsi lapok élénken foglalkoznak a Stockholms Tagbladed cikkével, amelyet felhasználnak arra, hogy gyűlölködő rágalmakat szórjanak Nobile társaira.

A konzervatív Stockholms Tagbladed egyik munkatársának, Lars Hansen kapitánynak alkalmá volt közvetlenül a Kraszin orosz jégtörő mentési munkálatai után beszélgetést folytatnia Csuznovszki pilótával. Csuznovszki eszerint a következőket mondotta:

— Midőn felfedeztem a Malmgreen-csoportot, a csoport egy harminc négyzetméteres jégtáblán volt.

A jégtáblán három férfi tartózkodott.

— Midőn később megtudtam — folytatta Csuznovszki — hogy a Kraszin csupán két embert talált meg, nagyon csodálkoztam. Azt mondták nekem, hogy több konzervdoboz hevert a jégen s én valószínűleg ezeket néztem fekvő embernek.

A Stockholms Tagbladed szerkesztősége ezek után megkérdezte Nilsson svéd katonai pilótát, aki szintén részt vett a sarkvidéki kuta-

tásokban és pénteken érkezett vissza Stockholmába, lehetségesnek tartja-e, hogy Csuznovszki optikai csalódásnak esett áldozatul. Nilsson így válaszolt:

— Lehetetlen! Az orosz pilóta legfeljebb tíz méter magasságban repült a jégtábla fölött.

Csuznovszki elmondotta még, hogy a Malmgreen-csoport átrepülése közben fényképfelvételeket is készített, amelyeket azonban még nem hívott elő.

A homályos ügyre majd ezek a fényképek vetnek biztos fényt.

— Amennyiben kiderülne, — írja az Arbeiter Zeitung, — hogy Csuznovszki jól látott, úgy az a bizonyos harmadik férfi nyomtalanul eltűnt az alatt a rövid idő alatt, amely Csuznovszki repülőutja és a Kraszin megérkezése között lefolyt. Ez a körülmény

borzasztó vád volna Mariano és Zappi ellen.

A fascista gyűlöletről hirhadt Der Tag szintén közli a Stockholms Tagbladed cikkét s annak a következő fantasztikus felírást adja: „Megették Malmgreent.”

Leszakadt a weimari telefonközpont mennyezete

Weimar, július 25. Eddig ismeretlen okból leszakadt a weimari postahivatal nagy távbezelő kapcsolótermének mennyezete s egy hivatalnokot agyonütött. A teremben dolgozó 25 nő közül néhányan megsebesültek. A távbeszélőforgalom szünetel, mert a tetőzet darabjai elborították a kapcsolókészülékeket.

Elítélték, mert letagadta büntetését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Balog Róza hajdusovátai cigány menyecske a múlt évben öt kilogramm lisztet lopott munkaadójától. A hajdusoboszlói járásbírósa vonta felelősségre Balog Rózát s minthogy a tárgyaláson azt vallotta, hogy még büntetve nem volt, a járásbírósa 5 napi fogházbüntetésre ítélte. A büntetés letöltése után megérkezett az országos bünyügyi nyilvántartó hivataltól leirata a járásbíróshoz, amiből kiderült, hogy Balog Róza előzőleg már két ízben volt büntetve lopásért. A debreceni törvényszék szerdán vonta felelősségre a furtangos cigánymenyecskét s két hét hónapi fogházra ítélte a hatóság félrevezetése címen.

Pettyes Balogh kétszeri szökése 3 hónapi fogházzal végződött

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék Jeney Sándor büntetőtanácsa szerdán délelőtt tárgyalta a szökés- és lopással vádolt Pettyes Balog Péter karcagi cigány bünyjét. Még 1924-ben lopásért ítélte Pettyes Balogot a püspökladányi járásbírósa. Pettyes Balog több társával kijárt munkára a fogházból s egy ilyen alkalommal megszökött és magával vitte a kincstári rabruhát is. Megszökése után sokáig bujkált Balog a környékbeli tanyákon, ahol a csendőrség el is fogta, de amikor beakarták kísérni Püspökladányba, utközben megszökött s csak a múlt hónapban sikerült újra elfogni Karcagon. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság 3 hónapi fogházra ítélte Pettyes Balog Pétert.

Ullein Antal előadása a locarnói szerződésről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön este 8 órakor tartja meg előadását a Locarnói szerződésről Ulllein Antal dr., a párisi magyar követ-ség titkára a Kereskedő Társulat dísztermében. Tudott dolog, hogy a locarnói szerződés volt az, amelyik Németország és Franciaország között a versaillesi szerződés okozta feszültséget enyhítette és a két ország között a békét politikailag és gazdaságilag is helyreállította. Természetes, hogy ez a szerződés Magyarországra nézve sem lehetett közömbös és külpolitikai viszonyainkra mindenestre nagy befolyással volt.

Csütörtöki előadásában, melyet francia nyelven tart meg, Ulllein Antal dr. a locarnói szerződés előzményeit, annak lényegét és megkötése által előállott új politikai viszonyokat fogja ismertetni. De nemcsak a politikai, hanem a jogi és gazdasági jelentőséget is ismertetni fogja. Előadását magyarul is fogják tolmácsolni.

Rothermere lord saját gobelin-mellképét kapja ajándékba Debrecenből

(A Hajdúföld tudósítójától.) Értékes ajándékot kap Debrecenből Rothermere lord, a magyarság nagy barátja. Két lelkes debreceni lány J. Bökönyi Margit és Szöllősy Mária elkészítették Rothermere életnagyságú gobelin mellképét. A szép és

értékes kézimunkát bemutatták Magoss György dr. polgármesternek, akit felkértek, hogy juttassa el azt a lordhoz. A két lány az ajándékhoz meleg, szépen megírt levelet mellékel, melyben felkéri Rothermere lordot, hogy az ajándékot fogadja el.

A kormány az idén megvalósítja a gabonacentrálé tervét

Ankétan fognak dönteni arról, hogy milyen formában valósítsák meg a tervet

(A Hajdúföld tudósítójától.) A reményen felüli gabonatermés kétszeresen előtérbe hozta a termésértékesítés problémájának gyors megoldását. Különösen az export akadályok elhárítása, a külföldi piacok felkutatása vált sürgetővé.

A magyar gabona export az elmúlt évek során meglehetősen rendszertelenül folyt le, az idén azonban nem szabad nagyobb hibának esnie, mert nagy feleslegeink vannak és a kisebb késedelem is érzékeny károsodásunkat vonhatja maga után.

Miképpen már három év óta a gabonakampány idején, az idén is elterjedt az a hír, hogy a kormány a gabonacentrálé megvalósításának kérdésével foglalkozik. A terv már régi keletű és az eredeti elgondolás már sok változáson ment keresztül, de kivételre még nem került sor eddig. Az idén azonban a beavattottak tudni vélik, hogy a gabonacentráléval valamilyen formában megvalósítását

nem halasztja tovább a kormány.

A gabonakereskedelem a terv ellen nagy ellenszenvvel viseltetik és minden lehetőséget meg kell találni a gabonacentrálé tervével szemben a várakozás álláspontján van, mert a gabona kereskedelemből már rég kiábrándult, a gabonacentrálé tervében pedig, amíg meg nem győződik, hogy mit is jelent a gyakorlatban, csak egy dolgot lát, amelyből nem tudja, hogy várhat-e értékesítési lehetőséget.

Kormánykörökben a gabonacentrálé valamilyen formában való megvalósításáról eddig még nem nyilatkoztak, de úgy tudjuk, a kérdés előkészítése már folyamatban van. Egy-két hét múlva egy szűkebb körű ankétát is összehívhatnak és ennek az értekezletnek eredményétől teszik majd függővé, hogy a megvalósításra milyen formát választanak.

Felfedezték a tuberkulózis gyógyszerét

Az eddigi kísérletek fényesen sikerültek — Három japán tudós örökösték felfedezése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Egy francia és egy német nyelven megjelenő japán folyóirat, mindketto a legkomolyabb egészségügyi szak-közöny, három japán orvos szenzációs találmányáról számol be.

A találmány oltószert a tüdővész ellen.

Neve: AO s feltalálói Arima, Aoyama és Ohnava tudósok.

A fenti lapok közlése szerint az új oltószert a beteg bőre alá oltják be. Teljes gyógyhatása van úgy a meglevő tuberkulózis, mint a tüdővészre való hajlandóság esetében is. Az oltószert összetételét még nem hozták nyilvánosságra, de a lapok ismertetik az eddigi rendkívüli eredményeket.

Az orvosok első kipróbálására négy tüdővész, illetve tüdővészre hajlamos orvos vállalkozott. Az első kísérlet nagyszerű eredménnyel járt. A köhögés és annak váladéka állandóan csökkent, mindaddig, míg végleg meg nem szűnt. E sikeres próba után 1925-ben

tízezer emberen próbálták ki.

A tüdőbajnak minden fokán a tüdőbajra gyanús gyermekeken, sőt: egészségeseken is végeztek kísérleteket.

Az oltószert a szervezetre teljesen

ártalmatlannak s a tüdővész ellen eredményesnek bizonyult.

A kísérletek ezután állandóan folytatók s a gyógyulási folyamatot szünet nélkül ellenőrizték. A nyolcszáz éves oszakai kórházban, ahol csak előrehaladott tüdőbajban szenvedő szegény embereket vesznek fel és gyógyítanak, mindaddig, amíg nem kísérleteztek az új oltószerral, a betegeknek csak huszonmég—huszonöt százalékat gyógyították meg. Ma azonban, az AO oltószert használata óta,

hetven százalék a gyógyulás.

Az oltószert hatása az, hogy a bőr alá való befecskendezés után a beteg nagyarányu enyhülést érez, a hőmérséklet azonnal leszáll, a helyi tuberkulotikus gyulladások eltűnnek s a köhögési inger is megszűnik. Eltűnik az a bordaközi neuralgia is, amely oly gyakori a tüdőbajosok között. Az étvágya hamarosan visszatér s a test súlyban is gyarapodik. A javulást minden esetben radiológus uton is megállapították.

A szaklapok szerint a tuberkulózis új rendszerű gyógymódja komoly reményeket ébreszt.

A gyógykezelést a betegségnek bármely időszakában meg lehet kezdeni.

Bünyügyi eljárás a Légitörvényszék Rt. igazgatója ellen

Budapest, július 25. Szegő Rezsőt, a Légitörvényszék Rt. vezérigazgatóját kiadatási eljárás útján szombaton szállították Bécsből Budapestre s előzetes letartóztatása után a Markó-utcai fogházban helyezték el.

Szegő Rezső ellen a kir. ügyészség magánokirathamisítás és hűtlen kezelés büntetése címén emelt vádat. Bubits Jenő dr. vizsgálóbíró szerdán délelőtt megkezdte Szegő kihallgatását. A kihallgatást másnap délelőtt is folytatta és két óra tájban meghozta végzését, mely szerint Szegőt a fennförgő személyi körülmények következtében ideiglenesen szabadlábra helyezte.

Svéd cikk a magyar igazságról

Stockholm, július 25. Dagilgt Alehanda báró Stael Holstein tollából szakeikket közölt Magyarországról. Bevezetéképen a cikkíró Budapest szépségeit méltatja és azt a reményt fejezi ki, hogy Magyarország is megszabadul trianoni rabságából, aminthogy Lengyelországnak is sikerült visszanyerni egységét. Annál is inkább szükségesnek tartja ezt, mert hiszen Magyarország ezer éven át a nyugati civilizáció bástyája volt és sem a műveltség, sem a rendezett közigazgatás, sem a becsületérzés terén nem engedett a balkánizáló törekvéseknek.

Országszerte csökkent a hőmérséklet

Budapest, július 24. Kedd délután, illetőleg a szerdára virradó éjszaka az országban ismét voltak zivataros esők. Szerdán délbén Budapestben is zivataros eső esett, de a zivatar, — nyári jellegének megfelelően — „pásztás” volt és nagyon rövid ideig tartott. A Meteorológiai Intézet budai állomásán csupán egy milliméteres csapadékot mértek, míg a pesti oldalon több milliméteres volt a csapadék.

A szerdai maximumok: Budapestben harminc fok Celsius, Debrecenben huszonnyolc, Egerben huszonkilenc, Kecskeméten huszonnyolc, Szegeden huszonnyolc, Szombathelyt huszonkilenc fok Celsius volt a maximális hőmérséklet. Szerdán reggel Budapestben huszonkét fok Celsiusot mutatott a hőmérő s bár egy fokkal magasabb volt a reggeli hőmérséklet, mint a tegnapi, mégis kellemesebb volt a levegő. Ez főképpen a gyenge szélnek köszönhető.

Debrecenben husz, Kecskeméten huszonegy, Pécsen husz, Szegeden huszonkettő, Szombathelyt huszonegy fok volt szerda reggel a hőmérséklet.

Külföldön, Németországot kivéve, változatlan a meleg. Olaszországban harminckettő-harmincnégy fokos meleg volt. Turinban harmincnégy, Flórenban harminchárom, Milanóban harminckettő, Páduában harminchárom, Rómában harminckét fok Celsius volt a maximum.

Németországban egy hét óta tíztizenöt fokkal csökkent a hőmérséklet.

— Liszt Nándor „Zokon ne essék” című 200 oldalas kóris könyve, mely a szerzőnek irodalmi, társadalmi és politikai persziflázsait, karikatúráit, humoreszkjeit, versparódiáit és satíráit tartalmazza 4 pengő 40 fillérért kapható minden magyar

Olcsó passzirozó gépek kaphatók
Bészler és Dávid
vaskereskedésében, a Rossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

A beteljesedett jóslat

Kuthy Lajos regényírónk nyolcvanhét év előtt megjövendölte a társadalmi élet elzsidósodását

(A Hajdúföld tudósítójától.) Eddig is rendkívüli feltűnést keltettek azok a szemelvények, melyeket Kuthy Lajos 1846-ban megjelent „Hazai rejtelmek” című regényéből közöltünk, melyben ez a kitűnő magyar író 80 évvel ezelőtt megjövendölte Magyarország teljes elzsidósodását. Most folytatjuk tovább a szemelvények közlését, melyeknek legérdekesebb része az alábbi, amennyiben azonnal megállapítható, hogy száz százalékban beteljesedett mindaz, amit a regény egyik alakja, Löbl Simon uzsorás ekként jósol meg Szalándy György gróf főispánnak:

Ha összetett pénzen olcsó áldozatkát teszünk, vagy tizforintos tanodáinkban magyarul tanítjuk örökösünket, hogy anyanyelven tudjanak csalni, már megtrombitálnak a hírlapok s mi nyugton dicsőítve gazdagszunk, a nélkül, hogy közérdekre kiadásunk a garast haladná. Sőt magok a sivalkodó honfiak, kik mint a sirály, minden vészt megkiáltanak, mellőzik sirásó szerepünket törvényhozás útján megtámadni. Egy-egy büntetnél, mely ezerek közül napfényre vonaték, elszörnnyednek; aztán a phrasisnak vége s mi békén maradunk a gyakorlatban. Persze többnyire adósaink s ezeknek rokonai ülnek a zöldasztalok körül, kik nincsenek arra fejtve, nevelve, hogy mint a rómaiak egykor, saját érdeküket veszélyezzték a t. c. hazáért s romlását gátolnák, ha fejük forogna is szoban. De sőt eszélesen óvakodnak köztárgyalás útján érdekinkkel sürölődésbe jöni, úgy hogy hatamunkról, egyes bezáratásokon kívül, alig vétetik más tudomány, mint a betáblázások nyugton hallgatott kötetei... No már, ha most, midőn még kevesen valánk, befolyásunk, a kezdet nehézségei közt, oly hirtelen el tudott hatalmasulni; ha minden elemet érdekébe tudott hálózni s a közértelem s érzést hallgató rendszerbe nyugtázó: hiheti-e excellentiád, hogy rabjaink s eszközünk szaporodásával, emancipálni tudja magát az ország a pénzszolgaságból, mely csak egy vonallal jobb az ököljognál? hiheti-e, hogy a születési arisztokratia, tétlen súlyedése mellett, mássá válhatik cifrán festett mérpóznánál, melyet mi, értékünk felmérésében, tájékozódó pontul használunk? hiheti-e, hogy hazudik a kakas, mely zsidó királyságot jósol, mint kegyesen elmeszkeskedni méltóztatott?... Pedig egy rövid törvénycikk fordítana a dol-

gon. Felfüggeszteni a váltóképeséget, míg észszerű hitelintézet nem rendeztetik; becsvesztést a hat kamaton felül kölcsönzőre, örök börtönt a hat kamaton túl hitelezőre. Mert hiszen ha a magyar ösök, az ókor eszméihez képest, orrvágást, szemtolást, halált tudtak hozni öthat dénáros tolvajok ellen, az országos fajultság gyógyszeréül: miért ne óvhatnák a magyar utódok, nemzetüket az új-kor eszméi szerint szigorúan, a végerkölcstelenüléstől? De hol veszi excellentiád a többséget ily szabadító utakhoz, holott mi lakából, ruháiból forgathatjuk ki a többséget, mután házainkban laknak, ingeinkben járnak, azaz, fülig adósak? Ugy ugy; ez menni fog, haladni fog tovább. A népet félig kivettük már excellentiátok kezébe; kiveendjük egészen. Mienk lesz földje, szorgalma, saját személye. Aratunk vetésén, szűrünk szőlőjében, leszedjük fája gyümölcseit s végre elsőszülöttét adandja zálogba, hogy eleget tehessen. A magyar még jobban elfogy, szegényedik s szerteszét ílvakra pusztuland. A fővárosban ismeretlen gyűlevész nép fog kovályogni: közöttük egy-két vagyonatlan magyar, ki másokért dolgozik. Avagy nincs-e már ez kezdetben?...

A nemzeti ifjúság ivadékról-ivadékra fölhevend, nyomor közt, kilátás nélkül. Először láz és undor kapja meg s bösen kérdezi: hát haza ez, mely kevés lakóinak tápot nem tud adni? haza ez, mely szorgalmam s képzettségem után nem tart el? haza ez, melyben a benszült ösvér minden utról, minden alkalmazásból, minden érdemlési módból ki van zárva, hogy idegen csavargóknak legyen mit falniok? érdemli-e ily hon, ily polgárat, hogy vakon áldozatja legyek s emberi jogaimat erőszakkal vissza ne vivjam? De ezt csak első kiábránduláskor fogja kérdezni; aztán megtöri a nyomor s az uralgó erő igájába térnek, azaz érdekeink alá. Elvesztik érzelmeiket, agyuk eszméit s a szabadakaratot. Egymást fogják marni kegyelmeinkért, szolgálunkká lesznek s nőiket, lányait adják el pénzünkért. Avagy nincs-e ez már kezdetben?... Valóban, mi szobrot emelhetnénk a törvényhozó észnek, mely országát ily bőlesen kezünkbe adá. S még csak képmutatás sem szükséges már. Nem kell rejtve, lopózva, utálat közt járnunk; nem kell elbújni élvezeteinkkel. Az utcákon hunyászkodott vagy üdvözlő arcok fogadnak. Középosztály iránt gögősek,

nagyok ellenében gorombák lehetünk; kiönthetjük gyűlöleteinket, mint épen cselekszem excellentiád kegyes engedelmevel... Kitarhatjuk titkainkat, leálorcázhatjuk jellemünket, elárulhatjuk osztályunk

gyengéit; feleim biztosítvák, hogy nyíltság s dacoló erőszak nem árt, nem ingerel torlást, nem idézhet gyógyszert, mert rabszolgáink egyet nem értenek... (Folytatjuk.)

Mennyi házbért kell fizetni augusztus elsején?

Az augusztusi házbér kiszámítására szolgáló táblázat, amelyet itt közlünk, Budapesten, valamint mindazokban a vidéki városokban és községekben érvényes, ahol a lakásforgalmat még nem szabadították fel. Tehát Debrecenben is. Egy aranykorona = 1.16 pengő.

A folyó évi augusztus-októberi lakbérnegyedre

az alapbér arányértékének 85%-át

kell fizetni.

A közüzemi költség már a folyó évi február hóban megszünt. Ezt tehát nem kell fizetni.

A házbért három egyenlő havi részletben is lehet fizetni, de akinek évi alapbére az 1400 pengőt meghaladja, annak késedelmi kamatot is kell fizetni, és pedig a szeptemberi részlettel ennek a részletnek 2 százalékát, az októberi részlettel pedig az utóbbinak 1 százalékát. Az egyes havi részletek a hónap 5-ik napjáig bezárólag fizetendők.

Nem illeti meg a részletfizetési kedvezmény azt az alkalmazottat,

aki lakáspénzét évnegyenként egyösszegben kapja meg.

A házmesterpénz a negyedévre fizetett (esedékes) bér 2 százaléka, ezenkívül a liftkezelésért fél százalék, a központi fűtőberendezés kezeléséért további fél százalék és a porszívó kezeléséért még további negyed százalék illeti meg a házmestert.

A liftten való szállításért a ház lakói menetenként 10 fillért, idegenek 20 fillért fizetnek, ezenfelül kapuzárás után a házmesternek jár személynként 10 fillér.

Személpénz címen minden lakószoba után havi 50 fillér jár, de a mellékhelyiségek után jönnek számításba.

Kapupénz éjféltől 10 fillér, éjféltől 20 fillér.

A központi fűtésért a háztulajdonos az alapbér arányértékének 20 százalékát követelheti. Ha többet akar elérni, ezért ő köteles a bírósághoz fordulni, viszont, ha a lakó magasnak találja ezt a 20 százalékot, úgy a lakó tartozik a mérséklésért a bíróságot megkeresni.

Alapbér (1917. nov. negyedévi bér)	Teljes negyedévi bér (85%)	Részletfizetés esetén fizetendő				2% házmesterpénz	
		aug. 5. ig	szeptember 5-ig		október 5-ig		
			havi házbér	kamat*)	havi házbér		kamat*)
kor.	p e n g ő						
0-25	0-25	0-08	0-08	—	0-08	—	0-01
0-50	0-50	0-17	0-17	—	0-17	—	0-01
0-75	0-75	0-25	0-25	—	0-25	—	0-02
1	0-99	0-33	0-33	0-01	0-33	—	0-02
2	1-97	0-66	0-66	0-01	0-66	0-01	0-04
3	2-96	0-99	0-99	0-02	0-99	0-01	0-06
4	3-94	1-31	1-31	0-03	1-31	0-01	0-08
5	4-93	1-64	1-64	0-03	1-64	0-02	0-10
6	5-92	1-97	1-97	0-04	1-97	0-02	0-12
7	6-90	2-30	2-30	0-05	2-30	0-02	0-14
8	7-89	2-63	2-63	0-05	2-63	0-03	0-16
9	8-87	2-96	2-96	0-06	2-96	0-03	0-18
10	9-86	3-29	3-29	0-07	3-29	0-03	0-20
20	19-72	6-57	6-57	0-13	6-57	0-07	0-39
30	29-58	9-86	9-86	0-20	9-86	0-10	0-59
40	39-44	13-15	13-15	0-26	13-15	0-13	0-79
50	49-30	16-43	16-43	0-33	16-43	0-16	0-99
60	59-16	19-72	19-72	0-39	19-72	0-20	1-18
70	69-02	23-01	23-01	0-46	23-01	0-23	1-38
80	78-88	26-30	26-29	0-53	26-29	0-26	1-58
90	88-74	29-58	29-58	0-60	29-58	0-30	1-78
100	98-60	32-87	32-87	0-65	32-87	0-33	1-97
200	197-20	65-74	65-73	1-31	65-73	0-66	3-94
300	295-80	98-60	98-60	1-97	98-60	0-99	5-92
400	394-40	131-47	131-47	2-63	131-46	1-31	7-89
500	493-00	164-34	164-33	3-29	164-33	1-64	9-86
600	591-60	197-20	197-20	3-94	197-20	1-97	11-83
700	690-20	230-07	230-07	4-60	230-06	2-30	13-80
800	788-80	262-94	262-93	5-26	262-93	2-63	15-78
900	887-40	295-80	295-80	5-92	295-80	2-96	17-75
1000	986-00	328-67	328-67	6-57	328-66	3-29	19-72
2000	1972-00	657-34	657-33	13-15	657-33	6-57	39-44
3000	2958-00	986-00	986-00	19-72	986-00	9-86	59-16
4000	3944-00	1314-70	1314-70	26-29	1314-60	13-15	78-88
5000	4930-00	1643-40	1643-30	32-87	1643-30	16-43	98-60

*) Kamatot csak az a bérlő fizet, akinek az alapbére az 1400 pengőt meghaladja.

Ebben a hőségben

amikor mindenki a hűsítő árnyéket és italokat keresi

Pálffy nál vegyen

Kossuth uccá 7 szám vagy telefonon: 16-94. rendeljen s azonnal megkapja

Ásványvizet és szörpöt

málna, narancs és citrom ízekben, mely melegét csillapítja.

Mezőgazdasági
petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

Magyar Fanto Művek Rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

HIREK

1928. július 26. (Csütörtök)

Prot.: Anna. Kath.: Anna.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Átmenetileg nyugtalan, ma, csütörtökön ismét melegebb idő, helyi zivatarokkal.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt

10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak körül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Cs. 96-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czeg-164-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Ujabb vádak
Vér Imre ellen

Budapest, július 25. A hirhadt köz-társasági vezér, Vér Imre, aki tudva-leveő nagy nyomora miatt visszate-rt a párisi emigrációból, most tölti fogházbüntetését. Ez a büntetés augusztus tizenhatodikán telik le. Az ügyesség újabb vádiratot adott ki Vér Imre ellen. Ebben régebbi idők-ből való bűncselekményei, valamint pá-risi viselt dolgai miatt emel vádat. — Együttal elrendeli az ügyesség au-gusztus tizenhatodikától, tehát a sza-nadulás napjától a vizsgálati fogsá-got Vér Imre ellen.

A vádiratban Párisban megjelent hat cikke miatt a magyar állam és társadalmi rend erőszakos fellorga-tására irányuló büntett, háromrend-beli nemzetgyalázás és háromrend-beli kormányzósértés miatt emelnek vádat Vér Imre ellen. Azonkívül a ré-gebben Pécsen és Szegeden elköve-tett királyság elleni büntett és más olyan bűnügyekben kéri az ügyész-ség Vér Imre felelősségrevonását, a melyekben in contumacia már el-ítélte őt a bíróság.

Értesülésünk szerint, még mielőtt főtárgyalásra kerülne a sor, Vér Im-re kioperáltatja egyik idegsorvadá-sos szemét.

— Országos Szent Gellért-ünne-p-ség. A vértanu halált halt csanádi püspök, Szent Gellért tiszteletére a névünnept követő vasárnapon az Országos Katolikus Szövetség szeptember 30-án nagyszabású Szent Gellért-ünnepséget rendez. Az országos ünnepség főpapi misével kezdődik, amelyet Serédi Jusztinián dr., bíboros hercegreprimás fényes papi segédlettel mond.

— Áthelyezés a rendőrségen. A belügyminiszter szolgálati érdekből Szezyfried József rendőrtanácsost, a szekszárdi kapitányság vezetőjét a debreceni kerületi főkapitánysághoz helyezte át.

— A Kereskedő Ifjak Dalköre és a Debreceni Kereskedelmi Alkalma-zottak Egyesülete nyári ünnepsége. A Kereskedő Ifjak Dalköre és a Deb-receni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete augusztus 4-én, szomba-ton este nagyarányú ünnepséget ké-szít elő a Péterfia-utca 52. szám alatti összes helyiségében. Az ün-nepség előkészülete már hónapok óta folyik s igen inpozánsnak ígér-kezik. Az ünnepségre meghívják az összes kereskedelmi érdekeltségeket és egyesületeket.

— Orvosválasztás Nagylétán. Nagyléta község képviselőtestülete július hó 24-én dr. Ördög Imre gyer-mekklinikai tanácsát egyhangu lelkesedéssel községi orvossá vá-
— Balfour 80 éves. Londonból je-lentik: Lord Balfourt, aki ma ünne-pelte 80-ik születésnapját, a király táviratában öreg barátjának és há-rom uralkodó hű és értékes tanács-adójának nevezi.

A huszezer koronás sorsjegy nyeremény
miatt történt a nánási gyilkosság

A vádtanács elrendelte Ferenczi István fogvatartását

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld beszámolt a Hajdúnánáson történt titokzatos halálesetről, mikor is átlőtt szívvvel találták meg az ud-varon a kamara előtt Ferenczi László 60 éves szatécot. A nyomozó ha-tóságok először öngyilkosságra gon-doltak, de a bevezetett nyomozás so-rán olyan gyanúok merültek fel Ferenczi István gépiakosság, az ál-do-zat fia ellen, hogy dr. Preiheszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgáló-bíró gyilkosság gyanúja miatt előze-tes letartóztatásba helyezte. A letar-tóztatási végzés mellett szóltak a boncolás adatai és a fegyverszakértő véleménye, amelyek szerint az öreg Ferenczi nem öngyilkosság, hanem gyilkosság áldozata lett. Hajdúnána-son egyébként nyíltan beszélnek, hogy az öreg Ferenczi fia ölte meg, aki rabbiatus természetű s állandóan ve-szekedésben állott apjával s ilyenkor többször meg is verte, sőt egy ízben már kétszer rá is lőtt.

Mint utólag kiderült, az öreg Fe-renczi a háború kitörése előtt husz-

ezer koronát nyert az osztálysorsjá-tékon s ebből vette a házat, az üzle-tét s pár hold földet is. Sokak szerint az apa és fia között innen ered az el-lenségeskedés, mert az öreg Ferenczi nem bánt valami takarékosan a köny-nyen szerzett vagyonnal s emiatt fia többször szemrehányást tett neki s a pénz gyümölcsöztetésére vonatkozó-lag tanácsokat adott apjának, melye-ket az öreg Ferenczi nem fogadott meg. Ferenczi István a központi vizs-gálóbíró előzetes letartóztatásba he-lyezési végzése ellen felfolyamodást jelentett be a törvényszék vádta-ná-csához. A törvényszék vádta-ná-csa szerdán tárgyalta Ferenczi István felfolyamodását s helybenhagyta a vizsgálóbírónak az előzetes letartó-zatást elrendelő végzését. A törvény-szék vádta-ná-csának végzése ellen Ferenczi István felfolyamodást je-lentett be a táblához, amely a napok-ban dönt véglegesen afelett, fogva-marad-e továbbra is Ferenczi István, vagy elrendeli szabadlábrahelyezését

Otven pengőért 3 nap ellátás és
szórakozás a Hajdúföld olvasóinakAugusztus 4-ig lehet jelentkezni a Szent István napi
kedvezményekért

A budapesti Transeurópa utazási vállalat kötött megállapodásunk értelmében ezen vállalat kötelezte magát, hogy augusztus 14-től kezdő-dőleg lehetővé teszi, hogy olvasóink és előfizetőink kevés pénzért Buda-pestre és Bécsbe menjenek.

A magyar külügyminisztérium augusztus hó 14-től 28-ig féláru vizumot ad a Magyar Államvasutak szintén ezidőben mindenkinek 50% vasuti kedvezményt adnak.

A Transeurópa vállalat 50 pengőért kedvezményes cupon-füzeteket bo-csájt a kiadóhivatalunk után a Haj-dúföld előfizetői és olvasói részére, melyben a következők foglaltatnak: Három napi tartózkodás, kitűnő budapesti szállodákban és panziók-ban (Hotel Park, Erzsébet királyné, Központi, Pallace, István király stb. Pension Pallace, Bellevue stb.). Há-romszori reggeli, mely áll: kávé, tea, jemmél, vagy tojással. Három ebéd: leves, sült körettel és tésztával. Három vacsora; sült körettel és tésztával. Ha-józás bármelyik budapesti állomásról a Margitszigetre. Belépőjegy a Mar-gitszigetre. Belépőjegy az Állat-kertbe. Belépőjegy az Angol-parkba. Strandfürdőjegy. (Csillaghegyi Árpád, Hungária, Palatinus, stb. strand-fürdőkre). Elsőrangú színházi jegy (Zsölye). Félnapig tartó autó-séta, elegáns luxusautókon, a város ne-vezetes középületeinek látogatására,

vagy kirándulással a János-hegyre, Svábhegyre stb. Belépőjegy egy sportmérkőzésre. A Gellérthegyi tüzi-játék tartama alatt külön zenés hajó-inkon sétahajózás a Dunán. Az összes előfordulható borravalók. Féláru jegy váltására jogosító utalvány a buda-pesti mulatókba. A budapesti üzletek-ben kedvezményes vásárlásra joga-sító utalványok. Képeslevelezőlap so-rozat Budapestről.

Mindezen szolgáltatás összesen 50 pengőbe kerül és ez legalább is 60% megtakarításnak felel meg.

Azok kik 3 napnál hosszabb időt akarnak Budapesten eltölteni 5 pengő lefizetése ellenében a Transeurópa vállalat irodájában utalványt kapnak, mely szerint napi 10 pengőért kapják továbbra is az 1—12 pontokban fel-soroltakat, borraivalóval együtt és a 13—25 pont alatt felsoroltakra pedig egész budapesti tartózkodásuk alatt 50% kedvezményt élveznek.

A Transeurópa vállalat augusztus 22-én 155 pengő részvételi díj mellett rendez Bécsbe a Kobenzl Wachau és Rax-Alpe megtekintésével. A rész-vételi díjban minden előfordulható kiadás bennfoglaltatik.

Ugy a Szent István napi budapesti utazás, mint a bécsi társaskirándulás résztvevői a kiadóhivatalban kapható jelentkezési lap kitöltésével leg-később augusztus hó 4-ig jelentkez-zenek.

MEGSZÜNT A POZSONYI MA-
GYAR UJSÁG

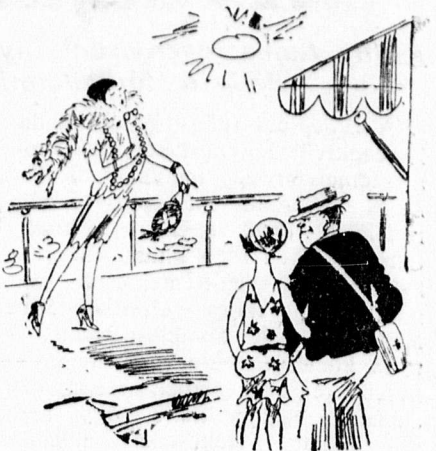
Prága, július 25. A pozsonyi Ma-gyar Ujság mai számával beszünt-tette megjelenését. A lap az olvasó közönséggel tudatja, hogy legutóbbi számának kéziratait azzal adta át egy nyomdának, hogy a lapot állítsa elő, a nyomda szedésműhelye az-onban megtagadta a Magyar Uj-ság kiszédését. Ezzel egyidőben a pozsonyi rendőrigazgatóságon a lap egyik vezércikke miatt feljelentést tettek a Magyar Ujság szerkesztője ellen, akit a köztársaság védelméért

szóló törvény megsértésével vádol-nak.

Becsületrendet kapott
a marokkói szultán

Páris, július 25. A Párisban tartó-zkodó marokkói szultán tiszteletére a köztársaság elnöke reggelit adott, a melyen a szultán kíséretén kívül részt vettek a kormány Párisban tar-tózkodó tagjai, továbbá igen sok francia diplomata és képviselő. A reggeli előtt Doumergue elnök fo-gadta a szultánt és átnyújtotta neki a becsületrend nagy keresztjét.

A külföld humora

— Nézd csak, milyen gyö-nyörű nyakéke van ennek a nőnek...

— Utanálló: Már hetvenhét-szer megmondtam neked, hogy most szabadságon vagyok... (Söndagnisse, Stockholm.)

— Motorosok összejövetele. A debreceni motorosok pár tulajdono-sokat sürgös és fontos ügyek meg-beszélése végett ma, csütörtökön este fél 9 órára clubhelyiségükben (Angol Királynő étterem) megjelenni kéri az elnökség.

— Lukáts József piarista igazgató mondott beszédet a szerviták ünne-pélyén. A magyarországi Szervita-rend budapesti templomának Szent Anna-ünnepé alkalmából szerdán délelőtt istentiszteletet tartott, mely a főváros katólikus társadalmának nagy részvétele mellett folyt le. Az egyházi ünnepségen dr. Lukáts Jó-zsef piarista páter, a debreceni társ-ház főnöke s a Calasanzii Szt. Jó-zsef reálgimnázium igazgatója mon-dott szentbeszédet.

— A Nyári Egyetem csütörtöki órárendje. Csütörtökön reggel 8 óra-kor kezdi meg előadását Bartha Ká-roly dr a gyermeknyelvről, 9 óra-kor Hankiss János dr tart előadást az előadás technikájáról. Este 8 óra-kor Ullein Antal dr, a párisi magyar követség titkára tart francia nyelvű előadást a locarnói szerződésről. 9 órakor Visky Károly dr, a budapesti néprajzi múzeum igazgatója kezdi meg előadásait a magyar népművé-szetről. Előadásait vetített képekkel fogja illusztrálni. A csütörtöki elő-adások színhelye a Kereskedő Tár-sulat díszterme.

— Olcsóbb lesz a kenyér. Buda-pesti jelentés szerint, a várakozáson felüli termés máris kezdi éreztetni hatását. A fővárosi kenyérgyárak, mint értesülésünk, a jövő héten leszá-lítják a kenyér árát, előre láthatólag 4—6 fillérrel.

— Vármegyei leveinte lövészver-seny Berettyóújfaluban. A céllövé-szet fejlesztése érdekében szeptem-ber 9-én vármegyei leveinte lövész-verseny lesz Berettyóújfaluban, amelyen a győztes csapat elnyeri a vándor ezüstserleget, az egyéni ver-seny győztese pedig Biharmegye leveinte lövészbajnoki címet kapja és a bajnoki szalagon 5 nagy ezüstözött érmet. Az előmérkőzéseket au-gusztusban tartják meg és a bajnoki mérkőzések csak a tíz legjobb le-vente egyesület vesz részt 5—5 tag-gal.

— Merénylet egy mexikói minisz-ter ellen. Mexikói lapjelentések sze-rint a lemondott Morones munka-ügyi miniszter ellen merényletet kö-vettek el. A volt miniszter több lö-véstől súlyosan megsebesült.

Fizessen elő a Hajdúföldre

— **Rádió-műsor.** Budapest. Csütörtök. Dél-
előtt 9.30: Hírek, közgazdaság, 12 órakor déli
harangszó az egyetemi templomból. Utána:
Zongorahangverseny. 1: Időjárásjelentés. 3:
Hírek, közgazdaság. 4.45: Pontos időjelzés,
időjárás. Klinkó Lászlóné: A népiskola szo-
ciális feladata Magyarországon. 5.45: Uray
Margit magyar nótákat zongorázik. 7: Er-
dössy Károly: A misszió és az indiai lélek.
7.45: Lugossy István tárogatóművész hang-
versenye. 9: Időjelzés, hírek. 9.30—12-ig:
Bewalokvua Béla dr. bevezetőjét előadja Ma-
tány Antal. A m. kir. 1. honvédegyezred
zenekarának, Suky Tóni és cigányzenekará-
nak tánczenéje, továbbá tánclemezek.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) délután 4:
Hangverseny. 7.50: Mignon. Thomas három-
felvonásos operája. Berlin (483.9) délután 5:
Hangverseny. 9: Népdalok. 9.30 és 10.30:
Zene. Boroszló (322.6) délután 8.30: Kamara-
zene. Majna-Frankfurt (428.6) délután 8.15:
A bátor katoná. Strauss Oszkár operettje. —
Prága (348.9) délután 5: Hangverseny. 7.15:
Szórakoztató zene. 8 és 9: Hangverseny. —

— **Tűz Vámszécsen.** Július 24-
én déli 12 órakor félrevert harang-
szó és tűzoltókürtölés zavarta fel
Vámszécsen lakosságát. Mózes Her-
mann vegyeskereskedő háza gyul-
adt ki ismeretlen okból. A kár 30
millióra tehető. Azonban biztosítva
volt a Phoenixnél 50—60 millióra. A
ház körülbelül 100 éves volt, — ná-
das tetővel, — kicsiny ablakkal.
Hogy a közellakó szomszédoknak
az ijedségen kívül más káruk nem
történt, az a fáradtságot nem ismerő
derék tűzoltóknak köszönhető: Baik
János, Faggyal Lajos, Tóth József
és Szabó Gyula, kik oltás közben
könnyebb égési sebeket szenvedtek.
Nevezettek mind magyarok. Dacára,
hogy zsidónál volt a tűz, a zsidóság
csupán a portékákat szállította, az
oltásnál nem segédkezett, — lévén
az fáradtságos mesterség.

— **Az autó nekiment a szekérnek.**
Nagy János fuvaros, téglával meg-
rakott szekérével jött a város felé,
amikor egy ismeretlen autó neki-
ment a szekérnek és elütötte. A fu-
varos az esetről jelentést tett a
rendőrségen, amire megindult a
nyomozás az ismeretlen autótulaj-
donos megállapítására s azért is,
hogy a balesetért kit terhel a fele-
lősség.

— **Megsebesítette a csiszoló ke-
rék.** Tóth Ernő fogtechnikussegéde
az elektromos csiszológép mellett
baleset érte. Munkaközben közelebb
hajolt a géphez, miközben a sebesen
forgó csiszoló korong Tóth Ernő fejét
megsebesítette.

— **Eladó ócska épület.** A Kossuth-
utca 35. sz. ház udarán álló kereszt-
épület lebontásra kerül. A bontásra
és az összes kikerülő anyagok meg-
vételére zárt ajánlatok beadandók
ref. egyház gondnoki hivatalában
(Kálvin-tér 17.) augusztus hó 1-én
déli 12 óráig. Ugyanott előzetes fel-
világosítás.

— **Vitriolos féltékenységi dráma**
a vonaton. Ungvári jelentés szerint
Sztanko László kórházi tisztviselő
feleségével az ungvári vonaton he-
ves szóváltást folytatott. Közben az
asszony előrántott egy vitriollal telt
üveget és a folyadékot a férje arcá-
ba öntötte, de több utast is meg-
sebesített. A férfi állapota súlyos
és valószínű, hogy elveszti szem-
világát. Sztankonét, aki tettét félté-
kenységből követte el, letartóztatták.

— **Rádiótulajdonosok figye-
lme!** A m. kir. Operaház szöveg-
könyvei minden rádióhallgató szá-
mára nélkülözhetetlenek. Ára dara-
bonként 1 pengő. Bel- és külföldi
rádiókönyvek és folyóiratok kapha-
tók Csáthy Ferenc egyetemi könyv-
kereskedésében, Piac-utca 8. Tele-
fon: 2—96.

— **Gyomor-, bél- és anyagsere-
betegeknél** a természetes „Ferenc
József” keserűvíz az emésztőszer-
vek működését hathatósan előmoz-
dítja s úgy megkönnyíti, hogy a táp-
láló anyagok a vérbe kerüljenek.
Orvosi szakvélemények hangsú-
lyozzák, hogy a Ferenc József víz
különösen ülőéletmódnál igen hasz-
nos gyomor- és bélszabályzó szer.
Kapható gyógyszerárakban, dro-
geriákban és fűszerüzletekben.

**Mutassa meg rossz fogát,
máfogát VÁRY JÁNOS
fogműtermében Darabos-
utca 18. Kollégium mögött**

— **500 darab kerékpár eladása**
darabonként is. 5 pengő heti rész-
let. Grammofonok, Varrógépek, Rá-
dió, Douglas, Exelsior Jap, Zün-
dapp, Nerakar motorkerékpárok rak-
tára és képviselete. Háromkerékű
teher szállító motorkerékpárok. Leg-
olcsóbb beszerzési forrás Császár Já-
nos műszaki vállalata Debrecen,
Király-utca 5

— **Tűkörgyártás, üvegsziszolás,
kirakatok tűkrögzése, autók, autó-
busz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca
15. sz. Telefon 356.**

SZINHÁZ

**Bakó László súlyosan megbetege-
dett.** Budapest, július 25. Bakó
László, a Nemzeti Színház örökös
tagja betegen fekszik a Kéthly-klini-
kán. Mint részvétellel értesülünk Bakó
László kiváló magyar színművész
súlyosan megbetegedett. A nagy
művész az elmúlt napokban valaho-
gyan infekciót kapott. Családja
nyomban beszállította a Kéthly-
klinikára, ahol a konzultáló orvos-
professzorok műtét beavatkozással
igyekeztek könnyíteni a nagy beteg
állapotán.

Megalakult az első európai be-
szélő filmgyár. Amerikában ma már
egyre-másra készítik az érdekesebb-
nél-érdekesebb beszélő filmeket,
melyeket a közönség célszerűségé-
nél fogva nagy örömmel fogad. Ez
a nagy siker arra késztette az euró-
pai filmgyárosokat, hogy szintén
foglalkozzanak a beszélő film pro-
blémájával. Az egyik német film-
gyárnak sikerült az amerikai talál-
mány tulajdonosával megállapodást
kötni, melynek értelmében Berlin-
ben már rövidesen megkezdik az
első beszélő filmnek felvételét.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda—Csütörtök:

VIGSZINHÁZ

KÉT ATTRAKCIÓ!

A gróf kisasszony és a pincér

Színmű 7 felvonásban.

A főszerepekben

Xenia Desny és Hans Brausewetter.

Megelőzi:

Az arizonai csodalovas

Kalandos történet 8 felvonásban.

A főszerepekben KEN MAYNARD.

Péntektől!

Péntektől!

VILÁGATTRAKCIÓ!

ROHAM (A pokol katonái)

A főszerepekben: Charles Farrel, Noah
Berry és Mary Astor.

URÁNIA

VILÁGATTRAKCIÓ!

Kelet lángokban

történet napjainkból a távol keletről
10 felvonásban. — A főszerepekben Lon
Chaney, William Haines és Eleanor
Boardmann.

Megelőzi:

OTASH ÉS PERLMUTTER AVAGY CÉGTÁRSÁK MINDHALÁLG

vidám newyorki történet 6 felvonásban

Péntektől: Vigjáték attrakció!
MINDENKI BENNE VAN!

A főszerepekben:
WILLI FRITSCH, OLGA TSCH-
CHOWA és HANS JUNKERMANN.

Horváth József rostás
Hajduböszörmény, Árpád-u. 2461

TESTEDZÉS

1936-ban Budapesten lesz az olim-
piász

Amsterdam, július 25. A nemzet-
közi olimpiai kongresszust szerdán
délután nyitotta meg ünnepes kere-
tek között Baillet Latour gróf, a
nemzetközi olimpiai bizottság el-
nöke. Az ülésen a világ jóformán
mindegyik nemzete képviseltette
magát. A magyar sport képviseleté-
ben Muzsa Gyula felsőházi tag, a
nemzetközi olimpiai bizottság tagja
jelent meg, aki fontos szerepet vál-
lalt magára. Muzsa Gyula, mint az
Országos Testnevelési Tanács olim-
piai szakbizottságának elnöke, pro-
pagandát fejt ki a nemzetközi kon-
gresszus résztvevői közt a Magyar-
országon rendezendő olimpiász
ügyében. A magyar sportnak régi
vágya és óhaja, hogy egyszer már
Budapest kapja meg az olimpiász
megrendezésének jogát. A nemzet-
közi olimpiai bizottság tagjai eddig
mindig elzárkóztak a gondolat elől.
Az utóbbi időkben azonban mintha
némi enyhülés volna tapasztalható.
Eddig a következő helyeken ren-
deztek olimpiászt: Athén: 1896. Pá-
ris: 1900. St. Louis: 1901. Athén:
1906. London: 1908. Stockholm:
1912. Antwerpen: 1920. Páris: 1924.
A kilencedik olimpiászt most ren-
dezik Amsterdamban. A tizedik
olimpiász színhelye már ki van je-

Hirdessen a Hajdúföldben

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fenn-
akadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, **mielőtt nyaralását
megkezdí, szíveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan
kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.**

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig

cimre kézbesítettek, ... hó tól

..... hó ig a következő címre küldeni:

Név:

Uj cím:

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék,
eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok,
villák, gereblyék és mindenféle vasárak
olcsón kaphatók!

lölve. Négy év múlva Los Angelesben tartják meg az olimpiást. Nincs eldöntve azonban, hogy az azután következő tizenegyedik olimpiást 1936-ban hol rendezik meg.

A külföldi sajtó szerint erre Magyarországnak van a legtöbb jussa, mert az eredeti terv szerint 1920-ban Budapesten kellett volna lebonyolítani az olimpiai játékokat.

Értesülésünk szerint Muzsa Gyula ebben az ügyben fel is szólal és kéri, hogy 1936-ban Magyarországot kapja meg az olimpiai játékok rendezésének jogát. A párisi lapok egybehangzó megállapítása szerint az 1936-i olimpiást minden kétséget kizárólag Budapesten fogják megtartani.

Budapesten lesz a kerékpárosok nemzetközi versenye

Budapest, július 15. Tavaly Elberfeldben rendezték az 1927. évi kerékpáros világbajnokságot. A világ minden részéről összesereglett kerékpárosok a legrandiózusabb küzdelmet vívták a csodás elberfeldi kerékpáros stadionban. Elberfeldnek sokáig kellett harcolnia, hogy megkapja a világbajnoki verseny rendezésének jogát. A német kerékpárosok vezetőinek sokszor kellett felszólalniuk a Nemzetközi Szövetségben, míg végre hozzájárulhattak az értékes sportesemény megrendezéséhez. Az idén Magyarországot bízta meg a Nemzetközi Szövetség a világbajnokság megrendezésével.

A magyar kerékpáros szövetség től kapott értesülésünk szerint Amerika, Franciaország, Olaszország, Németország és Belgium legjobb kerékpárosai jönnek Budapestre.

Leon Breton, a nemzetközi kerékpáros szövetség (UCI) elnöke külön felhívással fordult a világ valamennyi kerékpáros szövetségéhez és méltatta a budapesti világbajnokságok nagy jelentőségét. A világ legjobb kerékpárosainak öldről harciában a magyar kerékpárosokra is nagy szerep vár. A pályaversenyeken csak helyezésekre számíthatunk és inkább arra nyílik alkalom, hogy a külföldi kerékpárosok öröngös technikáját kiismerhessük.

Közgazdaság

Hitelnyújtás a mezőgazdákknak. A földművelésügyi miniszter minden hitelképes gazdának azt a nagy előnyt nyújtja, hogy a most megrendelt műtrágyát nem kell azonnal kifizetni, hanem szeptember 1-től kezdődőleg 11 havi kamatmentes hitelt engedélyez részükre és így annak ára csak 1929 augusztus végén, a jövő évi többlet termésből válik esedékessé. Ezt a nagy kedvezményt kiterjesztette a miniszter egészen az 500 holdig terjedő birtokokra, tehát nemcsak a kisbirtokosok, hanem a középbirtokosok is igénybe vehetik azt, míg az 500—2000 holdig terjedő birtokok az esedékes kamatnak csak 50%-át fizetik. A jelenlegi kamat

nyolc százalék, tehát csak négy százalékos kamatot tartozik fizetni a műtrágyát rendelő 500—2000 holdas birtokos vagy bérlő.

Védekezés a sertéspestis ellen. Bécs, július 25. Tekintettel arra, hogy július 1-től 21-ig bizonyos lengyel területekről Bécs felé szállított sertések között sertéspestist és sertésvész állapítottak meg, augusztus 2-től kezdődő hatállyal a behozatali engedélyeket annyiban korlátozzák, hogy az illető területekről sertések behozatalát további intézkedés megtiltotta.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90 53 1/2

Budapest 90.53 és fél, Berlin 123.95, New York 519.30, London 25.23 és háromnegyed, Páris 20.33, Milano 27.19, Prága 15.38 és fél, Belgrád 912.80, Szófia 3.75 és egynegyed, Bukarest 3.16 és fél, Varsó 58.20, Bécs 73.26, Amsterdam 209.

Egy angol font 27.95—28.10, száz belga 79.95—80.25, száz cseh korona 16.96—17.04, száz dán korona 153—153.60, száz dinár 10.03—10.09, száz dollár 570.50—572.50, száz francia frank 22.60—22.80, száz hollandi forint 230.60—231.60, száz lengyel zloty 64.15—64.15, száz lei 3.45—3.50, száz lira 30.10—30.35, száz német márká 137—137.50, száz norvég korona 153.10—153.70, száz osztrák schilling 86.75—81.10, száz spanyol peseta 94.20—94.80, száz svájci frank 110.50—110.90, száz svéd korona 153.25—153.85 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23.20—23.30, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1.12—1.14, az ötkoronást 2.20—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonátőzsde.

A készáru piacon a tőzsdetanács elrendelte a 78. 79. 80 kg.-os buza hivatalos jegyzését. Erre a jegyzésre már szükség is volt, mert a forgalomban túlnyomó részben nagyobb fajsúlyú buza került. A tőzsdei előjele a 77 kg.-os búzát 27.10—27.50, a 78 kg.-osat 27.35—27.85, a 79 kg.-osat 27.65—28, a 80 kg.-osat 27.75—28.10 pengővel jegyezték származás szerint. A rozs névleges ára 24—24.15 pengő volt.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait. A korpát 21.50—21.75 pengővel jegyzik.

A termények piacán a forgalom jelentéktelen, az irányzat pedig ingadozó volt. Az árpa a csekély kínálat miatt szilárd s budapesti paritásban minőség szerint 24.50—25.25 pengővel jegyzik. A tavalyi zab olcsóbbodott is, ára budapesti paritásban 31—33 pengő. A csövestengeri iránt élénk a kereslet, azonban kötés nem történt, mert az eladók a kereslet árát nem tartják elfogadhatónak. A mag piacon a bitorheremagot állomásról 75 pengővel jegyzik.

Állatvásár.

A ferencvárosi nyílt sertésvásárra felhajtottak 803 darab sertést. Eladatlan maradt 86 darab. Az irányzat alnyha volt. Árak: öreg zsirsértés 1a 160—164, 1la 152—156, fiatal nehéz 168—170, közép 168—164, szalonna nagyban 180—184, zsir 200—204, hus 220—240, szalonnás hasított sertés 196—208 fillér kg.-ként. — A borjúsárra felhajtottak 671 darabot. Árak: 1a borjú 130—136, kiv. 140, 1la 110—124 fillér kg.-ként.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság, rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Egy

állásban levő intelligens házias leány házasság céljából komoly férfi ismeretséget keresi. Jelige: „Lorelei”.

Komolyabb

szerény fiatalember ismeretséget keresem szórakozás céljából. Levelet „Mandulafa” jelígre a kiadóba kérék.

LAKÁS

Butor/atlan

udvari szoba magános urinőnek kiadó. Péterfia u. 30. 502

Utcai

háromszoba-előszobás lakás, mellékhelyiségekkel együtt augusztus 1-re kiadó, Gólya-utca 7. 61

Király kávé

mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Butor/ozva

utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy, Csapó-u. 71. 924

Péterfia-u. 2. számú

házban augusztus hó elsejére kiadó kettő szoba, előszoba-konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás. Értekezni lehet kizárólag a délutáni három és hat óra közötti időkhöz dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában, Péterfia-u. 2. 50

AJÁNLAT

FILE, HIMZÉS,

kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

Női kalap

a „Baby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett. 1772

Boreladás!

Saját termés Arany János 30. 1 P-től 1.80-ig egész nap, Rázsó Gyula-u. 2. sz. 2—6-ig 80 fillértől 1.30-ig literenként is, mindkét helyen jégbe hűtve. 920

Nyári szünet

alatt olcsó magán-, esetleg csoport-órát vállalkozó elismerten jó hírű zongoratanárnő. Nyári hónapok alatt kívánságra magyar nótákat is tanít. Cím a kiadóban. 929

Nyugdíjas vasutasok,

csendő és rendőrségek, kik biztosítással foglalkozni óhajtanak, a szakmában tökéletesen kiképezettek és fixfizetést és magas jutálékkal alkalmaztatnak Phoenix Biztosítónál, jelentkezés délután 4—6 óráig, Simonffy-u. 1/a. 62

Német tanár

Bécsből vállalkozó keresztyén családnak németül való oktatását lakás és ellátás ellenében két hónapon át. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatala továbbítja. 982

Zamatos házi óbor

1.30 P. 25 liternél 1.20 P. Csapó-utca 27. Szathmárynál. 503

Elsőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre. Csapó-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

Olcsó árak!

Egyszerű ruha facon 8.— P. Diszesebb plisse aljál 12-től 14.— P-ig. Győződjön meg kifogástalan munkáról, Nagy Rózsi, József kir. herceg-utca 11. 515

ELADÁS

Eladó

3 szobás villa szőlővel, Komlóssy-utca 46., Sestakert. 531

Eladó

egy fürdőkálya és tapéta-ajtó. Arany János-u. 57. 525

Eladó

egy rövid zongora és egy modern mangorló gép, Kandia-u. 6. 952

Áltföldi

Takarékpénztári részvény eladó, József kir. herceg-u. 43. Dörre. 528

Eladó

négyszemélyes orosz vadászbicska és egy könnyű talyiga, Bercsényi-utca 109. 526

KERESLET

Planinót

bérelnek rövid időre, vagy megvásárolnák. Ajánlatokat „Angol Királynő” szálloda irodájában. 66

Kereskedő

tanuló jobb családból azonnal felvétetik, Hangya igazgatóság, Vámos-pércs. 520

Egy

cipészsegéd, hétszamos, teljes ellátással azonnal felvétetik, Teleki 41. szám. 530

Keresek

megvételre jókarban használt ajtókat és ablakokat, Kovács Imre asztalos, Domb-u. 3. 524

Gazdaaszonny,

aki minden munkát végez, egyszerű háztartás vezetésére idősebb urhoz vidékre azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 46

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre: kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cím a kiadóban. 917

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Izlelje meg a
gróf Desewffy-féle
uradalmi kiváló minőségű

tokaji borait

Szent Anna-utca 5. szám alatt.

A jöhrnevű Petrik Karoly üzlete mellett. Telefon: 8—96.

nyomatott Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval